

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN
NAB3001 - Naturforvaltning

Sist redigert 10/01/20.

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

Det er ingen forberedelsesdag i dette faget.
Eksamen varer i 4 timer, fra klokken 09:00 til 13:00

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget.

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget.

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget.

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget.

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

Kjennetegn på kompetanse

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
Forvaltning av natur Mål for opplæringen er at kandidaten skal kunne			
gjøre rede for hovedtrekkene i utviklingen av fagområdet naturforvaltning og drøfte hva naturforvaltning innebærer	Kandidaten redegjør for hovedtrekkene i utviklingen av fagområdet naturforvaltning og ved hjelp av fagbegrep, knytter dette til drøftingen av hva naturforvaltning innebærer	Kandidaten kan redegjøre for de fleste hovedtrekkene i utviklingen av fagområdet naturforvaltning og drøfter hva naturforvaltning innebærer	Kandidaten kan redegjøre ved bruk av eksempler for hovedtrekkene i utviklingen av fagområdet naturforvaltning og drøfte, med utgangspunkt i egne synspunkt, hva naturforvaltning innebærer
forklare og bruke sentrale begrep innenfor fagområdet naturforvaltning	Kandidaten velger, og bruker, riktige sentrale begrep innenfor fagområdet naturforvaltning og forklarer begrepene på en faglig korrekt måte	Kandidaten bruker sentrale begrep innenfor fagområdet naturforvaltning og forklarer betydningen av begrepene	Kandidaten kan forklare begrep innenfor fagområdet naturforvaltning ved hjelp av eksempler

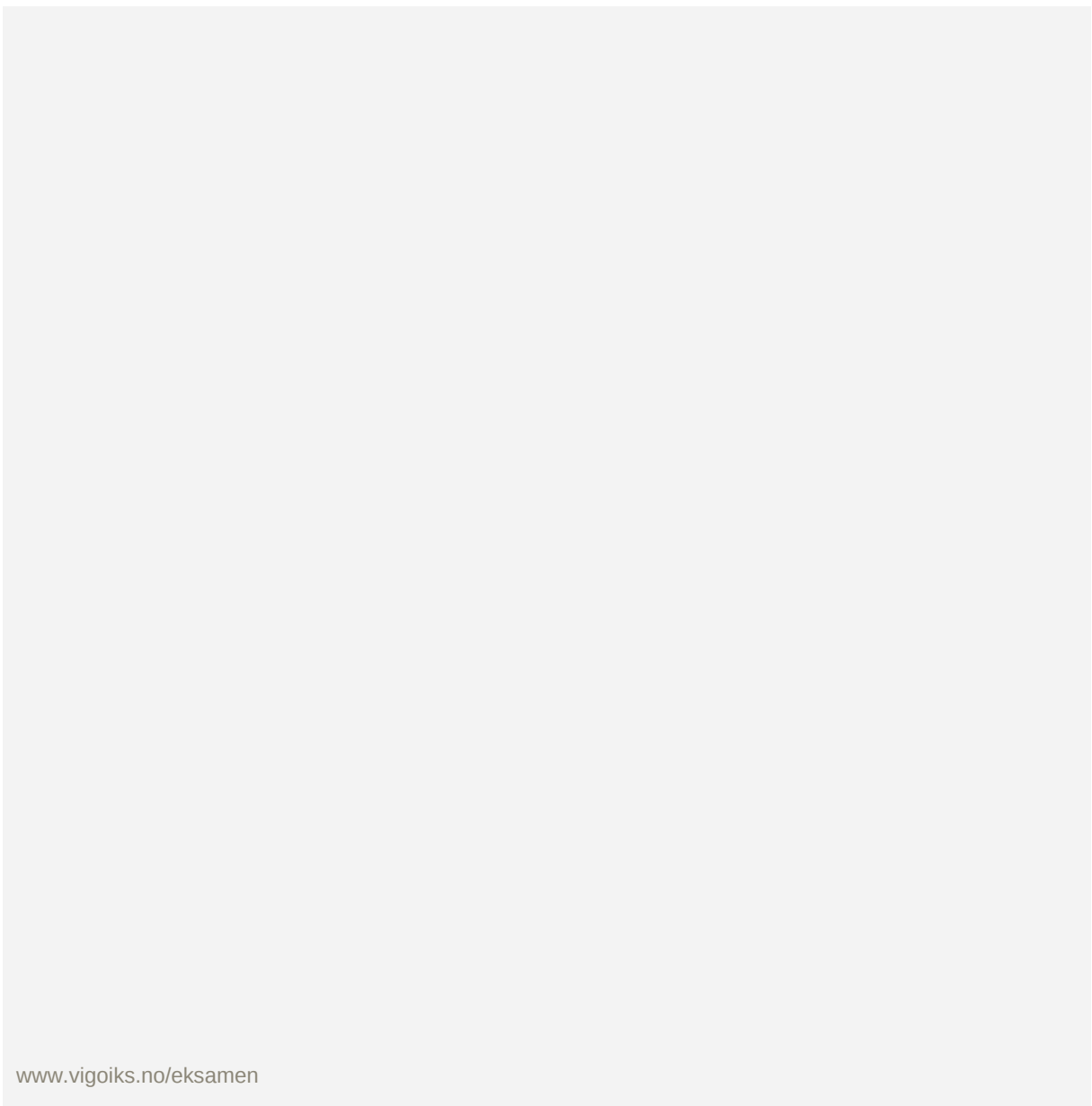
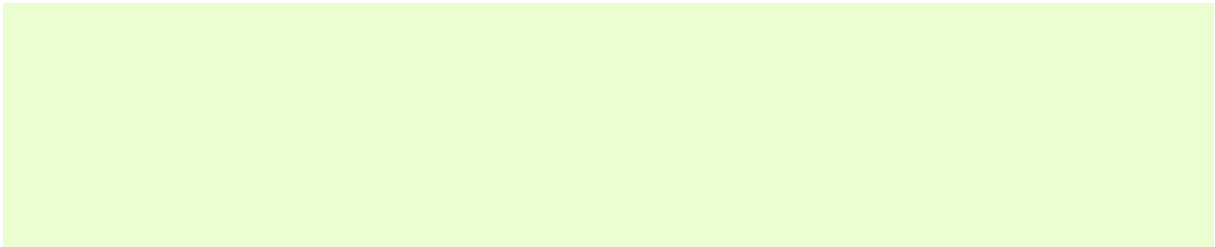
gjøre rede for grunnleggende abiotiske og biotiske faktorer for utviklingen av ulike naturtyper	Kandidaten kan gjøre rede for grunnleggende abiotiske og biotiske faktorer og forklarer sammenhengen mellom disse og utviklingen av ulike naturtyper	Kandidaten kan gjøre rede for grunnleggende abiotiske og biotiske faktorer og peke på sammenhenger mellom disse og utviklingen av ulike naturtyper	Kandidaten kan gjøre rede for noen abiotiske og biotiske faktorer, og kan ved hjelp av eksempler, vise enkle sammenhenger til utviklingen av noen naturtyper
gjøre rede for hovedtrekkene i det sentrale regelverket og internasjonale avtaler og konvensjoner knytte til forvaltning av natur	Kandidaten kan redegjøre for hovedtrekkene i det sentrale regelverket og internasjonale avtaler og konvensjoner knyttet til forvaltning av natur. Velger og bruker relevante eksempler på lover, forskrifter og avtaler/konvensjoner	Kandidaten kan redegjøre for noen av hovedtrekkene i det sentrale regelverket og internasjonale avtaler og konvensjoner knyttet til forvaltning av natur. Kjenner til noen relevante eksempler på lover, forskrifter og avtaler/konvensjoner	Kandidaten kan redegjøre for de viktigste hovedtrekkene i det sentrale regelverket og internasjonale avtaler og konvensjoner knyttet til forvaltning av natur. Kan nevne enkelte eksempler på lover, forskrifter og avtaler/konvensjoner
gjøre rede for viktige miljøutfordringer lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt	Kandidaten kan gjøre rede for viktige miljøutfordringer og forklarer hva de innebærer på en helhetlig måte. Forklarer og beskriver miljøutfordringer både	Kandidaten kan gjøre rede for de viktigste miljøutfordringer og forklarer hva de innebærer på en oversiktlig måte. Beskriver miljøutfordringer både lokalt, regionalt, nasjonalt og	Kandidaten kan gjøre rede for noen miljøutfordringer og kan peke på hva de innebærer. Forklarer, ved hjelp av eksempler, miljøutfordringer lokalt,

	lokalt, regionalt, nasjonalt og globalt og viser forståelse ved å grundig forklare forskjellen på disse	globalt og har forståelse av forskjellen på disse	regionalt, nasjonalt og globalt
gjøre rede for sentrale prinsipper og strategier for bærekraftig forvaltning av naturen	Kandidaten redegjør for sentrale prinsipper og strategier for bærekraftig forvaltning av naturen ved bruk av korrekt fagterminologi og relevante eksempler	Kandidaten redegjør for de viktigste sentrale prinsipper og strategier for bærekraftig forvaltning av naturen. Kandidaten bruker noe fagterminologi og relevante eksempler	Kandidaten redegjør for noen av de sentrale prinsipper og strategier for bærekraftig forvaltning av naturen. Kandidaten forklarer ved hjelp av eksempler
gi eksempel på ulike typer planer for forvaltning av naturen lokalt og nasjonalt, og gjøre rede for hvordan arbeidet med forvaltningsplaner blir organisert	Kandidaten gir gode og relevante eksempler på ulike typer lokale og nasjonale forvaltningsplaner og kan gjøre rede for hvordan arbeidet med forvaltningsplaner blir organisert	Kandidaten gir relevante eksempler på ulike typer lokale og nasjonale forvaltningsplaner og kan forklarer hvordan arbeidet med forvaltningsplaner blir organisert	Kandidaten kjennskap til noen eksempler på ulike typer lokale og nasjonale forvaltningsplaner og kan i korte trekk forklare hvordan arbeidet med forvaltningsplaner blir organisert
drøfte etiske dilemma knyttet til bruk av naturen og gi eksempel på politiske prosesser knyttet til naturforvaltning	Kandidaten kan drøfte og argumentere for ulike synspunkter rundt etiske dilemma knyttet til bruk av naturen og kan bruke eksempler på politiske	Kandidaten kan drøfte ut fra egne og andres synspunkter, etiske dilemma knyttet til bruk av naturen og beskrive eksempler på politiske	Kandidaten kan ut fra egne synspunkt, drøfte etiske dilemma knyttet til bruk av naturen og peke på eksempel på politiske

	prosesser knyttet til naturforvaltning opp mot drøftingen	prosesser knyttet til naturforvaltning	prosesser knyttet til naturforvaltning
Natur, næring og aktivitet <i>Mål for opplæringen er at kandidaten skal kunne</i>			
• bruke ulike metoder for utvikling av kreativitet og ideer til naturbasert næringsutvikling	Kandidaten viser solid kunnskap og har kreative metoder for utvikling av ideer innenfor naturbasert næringsutvikling.	Kandidaten forklarer ulike metoder for utvikling av kreativitet og ideer innen naturbasert næringsutvikling	Kandidaten har grunnleggende kjennskap til utvikling av kreativitet og ideer til naturbasert næringsutvikling
• gjøre rede for kriterier for å lykkes med naturbasert næringsetablering	Kandidaten redegjør for ulike kriterier som må ligge til grunn for å lykkes med naturbasert næringsutvikling	Kandidaten redegjør for noen viktige kriterier som må ligge til grunn for lykkes med naturbasert næringsutvikling	Kandidaten kan ved hjelp av eksempler, redegjøre for enkelte kriterier som må ligge til grunn for å lykkes med naturbasert næringsutvikling
• utarbeide en forretningsplan med utgangspunkt i en forretningsidé basert på tilgjengelige, naturbaserte ressurser	Kandidaten viser oversikt og forståelse for hvordan en forretningsplan med utgangspunkt i en forretningsidé basert på tilgjengelige,	Kandidaten kan forklare på et overordnet nivå, hva som bør tas med i betraktning når en forretningsidé basert på tilgjengelige, naturbaserte ressurser utarbeides	Kandidaten kan, ved hjelp av eksempler, vise til hvordan en forretningsidé basert på tilgjengelige, naturbaserte ressurser kan utarbeides

	naturbaserte ressurser kan utarbeides		
Kartlegging, plan og tiltak <i>Mål for opplæringen er at kandidaten skal kunne</i>			
• kartlegge utvalgte nøkkelarter, naturtyper og naturressurser gjennom systematisk feltarbeid i et valgt geografisk område	Kandidaten kan gjøre rede for hvordan kartlegging av utvalgte nøkkelarter, naturtyper og naturressurser gjennom systematisk feltarbeid i et valgt geografisk område, gjennomføres	Kandidaten kan gi en oversikt over hvordan kartlegging av ulike nøkkelarter, naturtyper og naturressurser gjennom systematisk feltarbeid i et valgt geografisk område, gjennomføres	Kandidaten kan gi eksempler på hva som bør ligge til grunn for valg av gjennomføringen av kartlegging av ulike nøkkelarter, naturtyper og naturressurser gjennom systematisk feltarbeid i et valgt geografisk område
• registrere hvordan menneskelig bruk eller vern har påvirket nøkkelarter, naturtyper og naturressurser i et valgt geografisk område	Kandidaten kan utdypende forklare hvordan menneskelig bruk eller vern har påvirket nøkkelarter, naturtyper og naturressurser i et valgt geografisk område	Kandidaten kan beskrive hvordan menneskelig bruk eller vern har påvirket nøkkelarter, naturtyper og naturressurser i et valgt geografisk område	Kandidaten kan med eksempler viser hvordan menneskelig bruk eller vern har påvirket nøkkelarter, naturtyper og naturressurser i et valgt geografisk område
• skissere ulike fremtidsbilder for	Kandidaten kan drøfte og skissere ulike	Kandidaten kan gi en overordnet skissering av	Kandidaten kan gi en enkel skissering av ulike

utvikling av et valgt geografisk område ut fra ulike bruker- og verneinteresser og vurdere miljøkonsekvenser av disse	fremtidsbilder for utvikling av et valgt geografisk område ut fra ulike bruker- og verneinteresser og viser god evne til å vurdere miljøkonsekvenser av disse	ulike fremtidsbilder for utviklingen av et valgt geografisk område ut fra ulike bruker- og verneinteresser og kan i grove trekk vurdere miljøkonsekvensene av disse	fremtidsbilder for utviklingen av et valgt geografisk område ut fra ulike bruker- og verneinteresser og kan vurdere miljøkonsekvenser av disse ved bruk av eksempler.
• drøfte hvordan næringsvirksomhet, naturvern og friluftsinnteresser i eit område kan samordnes	Kandidaten kan drøfte og argumentere for synspunkter ut fra ulike perspektiver for hvordan næringsvirksomhet, naturvern i og friluftsinnteresser i et område kan samordnes	Kandidaten kan, med utgangspunkt i egne og andres synspunkter, drøfte hvordan næringsvirksomhet, naturvern og friluftsinnteresser i et område kan samordnes	Kandidaten kan, ut fra kun sine egne synspunkt, drøfte hvordan næringsvirksomhet, naturvern og friluftsinnteresser i et område kan samordnes
• planlegge og gjennomføre utvalgte praktiske tiltak som kan medvirke til en ønsket utvikling i et område	Kandidaten kan rede ut om hvordan praktiske tiltak kan gjennomføres, og forklare valg av praktiske tiltak som kan medvirke til en ønsket utvikling i et område.	Kandidaten kan forklare hvordan praktiske tiltak kan gjennomføres og kan peke på praktiske tiltak som kan medvirke til en ønsket utvikling i et område.	Kandidaten kan, på et overordnet nivå, si noe om hvordan en kan gå fram for å planlegge og gjennomføre utvalgte praktiske tiltak som kan medvirke til en ønsket utvikling i et område

www.vigoiks.no/eksamen